

Культурні ідентичності громадян України в умовах пострадянських трансформацій

Віола Денис

Можна виділити такі види ідентичностей:

- соціальну ідентичність (ототожнення себе з соціальною позицією або статусом);
- класову (на основі класів та соціальних прошарків);
- гендерну ідентичність (з тою чи іншою гендерною групою);
- етнічну та національну ідентичність (з певною етнічною групою чи нацією);
- культурну ідентичність (з культурною традицією);
- громадянську ідентичність (з громадянами певної держави);
- політичну ідентичність (з певною політичною партією, рухом, ідеологією);
- релігійну (з певною релігією та релігійною громадою);
- вікову ідентичність.

Культурна ідентичність -

ототожнення індивіда з вартостями та моделями певної спільноти, через сукупність засобів, взірців та форм поведінки, переконань, цінностей та установок, культурних практик та традицій.

- Культурна ідентичність є практичним феноменом сьогодення, який впливає не лише на існування нації в цілому, а й на повсякденне життя людей. Вона визначає скерованість їх поведінки в життєвих ситуаціях, показує ступінь солідарності суспільства.

- Оскільки ідентичності існують на різних рівнях, вони поділяються на:
- Індивідуальні (мікро-рівень).
- Групові (мезо-рівень).
- Соцієтальні (макро-рівень).
- Цивілізаційні (метарівень).

- Структурна парадигма.
- Інтерпретативна парадигма.
- Рольові теорії.
- Теорії постіндустріального суспільства.
- Постмодерністська соціологія

Модерніст

- важливості структур у поясненні ідентичності;
- існування протилежних ідентичностей;
- визначається через одну-дві найважливіші характеристики
- передбачувані ідентичності;
- важливість матеріальних джерел влади

Постмодерніст

- пріоритетність власного вибору у формуванні ідентичностей
- ідентичності фрагментовані на багато елементів
- різноманітність взаємопов'язаних джерел ідентичності
- хаотична і непередбачувана;
- вплив культури та символів

- Ідентифікаторами, на основі яких виникає культурна ідентичність можуть бути: культурний статус, культурні типи (стиль життя, культурні образи), культурний досвід, культурне походження, культурні уявлення, вірування/релігія, поведінкові зразки, норми та цінності, звичаї і традиції, культурні стереотипи, мовна поведінка, історична та колективна пам'ять, культурні маркери.

- культура спільноти створює основні рамки для самовизначень індивідів, їхніх самоідентифікацій, крах попереднього культурного порядку часто знаходить свій відбиток у розладах колективної ідентичності. Звідси - криза ідентичності. Індивідуальні та колективні ідентичності в пострадянському суспільстві поки що не мають свого завершення, вони перебувають у процесі своєї кристалізації, конструювання. Коли відбуваються радикальні суспільні перетворення, підриваються і втрачаються старі чи традиційні підвалини життя, з'вляються травматична ідентичність, надмірна фрагментаризація, соціальна й культурна дезінтеграція. У цьому випадку мова може йти швидше про існування нестійких, розсіяних ідентичностей.

Дякую за увагу!